

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ షష్ఠస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ షష్టస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం తే భగవద్దూతా యమదూతాభిభాషితం ।

ఉపధార్యాథ తాన్ రాజన్ ప్రత్యాహుర్నయకోవిదాః ॥ 1 ॥

విష్ణుదూతా ఉచుః

అహో కష్టం ధర్మదృశామధర్మః స్పృశతే సభాం ।

యత్రాదండ్యేష్వపాపేషు దండో యైర్ధ్రియతే వృథా ॥ 2 ॥

ప్రజానాం పితరో యే చ శాస్తారః సాధవః సమాః ।

యది స్యాత్తేషు వైషమ్యం కం యాంతి శరణం ప్రజాః ॥ 3 ॥

యద్యదాచరతి శ్రేయానితరస్తత్తదీహతే ।

స యత్ప్రమాణం కురుతే లోకస్తదనువర్తతే ॥ 4 ॥

యస్యాంకే శిర ఆధాయ లోకః స్వపితి నిర్వృతః ।

స్వయం ధర్మమధర్మం వా న హి వేద యథా పశుః ॥ 5 ॥

స కథం న్యర్పితాత్మానం కృతమైత్రమచేతనం ।

విశ్రంభణీయో భూతానాం సఘ్నో ద్రోగ్ధుమర్హతి ॥ 6 ॥

అయం హి కృతనిర్వేశో జన్మకోట్యంహసామపి ।

యద్ వ్యాజహార వివశో నామ స్వస్త్వయనం హరేః ॥ 7 ॥

ఏతేనైవ హ్యఘోనోఽస్య కృతం స్యాదఘనిష్కృతం ।
యదా నారాయణాయేతి జగాద చతురక్షరం ॥ 8 ॥

స్తేనః సురాపో మిత్రధుగ్భ్రహ్మహా గురుతల్పగః ।
స్త్రీరాజపితృగోహంతా యే చ పాతకినోఽపరే ॥ 9 ॥

సర్వేషామప్యఘవతామిదమేవ సునిష్కృతం ।
నామవ్యాహరణం విష్ణోర్యతస్తద్విషయా మతిః ॥ 10 ॥

న నిష్కృతైరుదితైర్భ్రహ్మవాదిభి -
స్తథా విశుద్ధ్యత్యఘవాన్ వ్రతాదిభిః ।
యథా హరేర్నామపదైరుదాహృతై -
స్తదుత్తమశ్లోకగుణోపలంభకం ॥ 11 ॥

నైకాంతికం తద్ధి కృతేఽపి నిష్కృతే
మనః పునర్థావతి చేదసత్పథే ।
తత్కర్మనిర్హారమభీప్సతాం హరే -
ర్గుణానువాదః ఖలు సత్త్వభావనః ॥ 12 ॥

అథైనం మాపనయత కృతాశేషాఘనిష్కృతం ।
యదసౌ భగవన్నామ మ్రియమాణః సమగ్రహీత్ ॥ 13 ॥

సాంకేత్యం పారిహాస్యం వా స్తోభం హేలనమేవ వా ।
వైకుంఠనామగ్రహణమశేషాఘహరం విదుః ॥ 14 ॥

పతితః స్థలితో భగ్నః సందప్తస్తప్త ఆహతః ।
హారిరిత్యవశేనాహ పుమాన్నార్హతి యాతనాం ॥ 15 ॥

గురూణాం చ లఘూనాం చ గురూణి చ లఘూని చ ।
ప్రాయశ్చిత్తాని పాపానాం జ్ఞాతోఽక్తాని మహర్షిభిః ॥ 16 ॥

తైస్తాన్యఘాని పూయంతే తపోదానజపాదిభిః |
నాధర్మజం తద్ధృదయం తదపీశాంఘ్రిసేవయా || 17 ||

అజ్ఞానాదథవా జ్ఞానాదుత్తమశ్లోకనామ యత్ |
సంకీర్తితమఘం పుంసో దహేదేధో యథానలః || 18 ||

యథాగదం వీర్యతమముపయుక్తం యదృచ్ఛయా |
అజానతోఽప్యాత్మగుణం కుర్యాన్మంత్రోఽప్యదాహృతః || 19 ||

శ్రీశుక ఉవాచ
త ఏవం సువినిర్ణీయ ధర్మం భాగవతం నృప |
తం యామ్యపాశాన్నిర్ముచ్య విప్రం మృత్యోరమూముచన్ || 20 ||

ఇతి ప్రత్యుదితా యామ్యా దూతా యాత్వా యమాంతికే |
యమరాజ్ఞే యథా సర్వమాచచక్షురరిందమ || 21 ||

ద్విజః పాశాద్వినిర్ముక్తో గతభీః ప్రకృతిం గతః |
వవందే శిరసా విష్ణోః కింకరాన్ దర్శనోత్సవః || 22 ||

తం వివక్షుమభిప్రేత్య మహాపురుషకింకరాః |
సహసా పశ్యతస్తస్య తత్రాంతర్దధిరేఽనఘ || 23 ||

అజామిలోఽప్యథాకర్ణ్య దూతానాం యమకృష్ణయోః |
ధర్మం భాగవతం శుద్ధం త్రైవిద్యం చ గుణాశ్రయం || 24 ||

భక్తిమాన్ భగవత్యాశు మాహాత్మ్యశ్రవణాద్ధరేః |
అనుతాపో మహానాసీత్స్మరతోఽశుభమాత్మనః || 25 ||

అహో మే పరమం కష్టమభూదవిజితాత్మనః |
యేన విప్లావితం బ్రహ్మ వృషల్యాం జాయతాఽఽత్మనా || 26 ||

ధిజ్ఞాం విగర్హితం సద్భిర్ద్వష్కృతం కులకజ్జలం |
హిత్యా బాలాం సతీం యోఽహం సురాపామసతీమగాం || 27 ||

వృద్ధావనాథౌ పితరౌ నాన్యబంధూ తపస్వినౌ |
అహో మయాధునా త్యక్తావకృతజ్ఞేన నీచవత్ || 28 ||

సోఽహం వ్యక్తం పతిష్యామి నరకే భృశదారుణే |
ధర్మఘ్నాః కామినో యత్ర విందంతి యమయాతనాః || 29 ||

కిమిదం స్వప్న ఆహోస్విత్ సాక్షాద్దృష్టమిహద్భుతం |
క్వ యాతా అద్య తే యే మాం వ్యకర్షన్ పాశపాణయః || 30 ||

అథ తే క్వ గతాః సిద్ధాశ్చత్వారశ్చారుదర్శనాః |
వ్యమోచయన్నీయమానం బద్ధ్వా పాశైరథో భువః || 31 ||

అథాపి మే దుర్భగస్య విబుధోత్తమదర్శనే |
భవితవ్యం మంగలేన యేనాత్మా మే ప్రసీదతి || 32 ||

అన్యథా మ్రియమాణస్య నాశుచేర్వృషలీపతేః |
వైకుంఠనామ గ్రహణం జిహ్వో వక్తుమిహార్హతి || 33 ||

క్వ చాహం కితవః పాపో బ్రహ్మఘ్నో నిరపత్రపః |
క్వ చ నారాయణేత్యేతద్భగవన్నామ మంగలం || 34 ||

సోఽహం తథా యతిష్యామి యతచిత్రేంద్రియానిలః |
యథా న భూయ ఆత్మానమంధే తమసి మజ్జయే || 35 ||

విముచ్య తమిమం బంధమవిద్యాకామకర్మజం |
సర్వభూతసుహృచ్ఛాంతో మైత్రః కరుణ ఆత్మవాన్ || 36 ||

మోచయే గ్రస్తమాత్మానం యోషిన్మయ్యాఽఽత్మమాయయా |
విక్రీడితో యయైవాహం క్రీడామృగ ఇవాధమః || 37 ||

మమాహమితి దేహాదౌ హిత్యామిధ్యార్థధీర్మతిం ।
ధాన్యే మనో భగవతి శుద్ధం తత్కీర్తనాదిభిః ॥ 38 ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇతి జాతసునిర్వేదః క్షణసంగేన సాధుషు ।
గంగాద్వారముపేయాయ ముక్తసర్వానుబంధనః ॥ 39 ॥

స తస్మిన్ దేవసదన ఆసీనో యోగమాశ్రితః ।
ప్రత్యాహృతేంద్రియగ్రామో యుయోజ మన ఆత్మని ॥ 40 ॥

తతో గుణేభ్య ఆత్మానం వియుజ్యాత్మసమాధినా ।
యుయుజే భగవద్ధామ్ని బ్రహ్మణ్యనుభవాత్మని ॥ 41 ॥

యద్ధ్యుపారతధీస్తస్మిన్నద్రాక్షీత్పురుషాన్ పురః ।
ఉపలభ్యోపలభ్యాన్ ప్రాగ్వవందే శిరసా ద్విజః ॥ 42 ॥

హిత్యా కలేవరం తీర్థే గంగాయాం దర్శనాదను ।
సద్యః స్వరూపం జగృహే భగవత్పార్శ్వవర్తినాం ॥ 43 ॥

సాకం విహాయసా విప్రో మహాపురుషకింకరైః ।
హైమం విమానమారుహ్య యయౌ యత్ర శ్రియః పతిః ॥ 44 ॥

ఏవం స విష్ణావితసర్వధర్మా
దాస్యః పతిః పతితో గర్వ్యకర్మణా ।
నిపాత్యమానో నిరయే హతవ్రతః
సద్యో విముక్తో భగవన్నామ గృహ్లాన్ ॥ 45 ॥

నాతః పరం కర్మనిబంధకృంతనం
ముముక్షతాం తీర్థపదానుకీర్తనాత్ ।
న యత్పునః కర్మసు సజ్జతే మనో
రజస్తమోభ్యాం కలిలం తతోఽన్యథా ॥ 46 ॥

య ఏవం పరమం గుహ్యమితిహాసమఘాపహం ।
శృణుయాచ్ఛ్రద్ధయా యుక్తో యశ్చ భక్త్యానుకీర్తయేత్ ॥ 47 ॥

న వై స నరకం యాతి నేక్షితో యమకింకరైః ।
యద్యప్యమంగలో మర్త్యో విష్ణులోకే మహీయతే ॥ 48 ॥

మ్రీయమాణో హరేర్నామ గృణన్ పుత్రోపచారితం ।
అజామిలోఽప్యగాద్ధామ కిం పునః శ్రద్ధయా గృణన్ ॥ 49 ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
షష్ఠస్కంధే అజామిలోపాఖ్యానే ద్వితీయోఽధ్యాయః ॥